

Szegedi erőviszonyok

Nem a taglétszám kifejezte súly, nem a hangerő, de még csak nem is a „szereplési viszketegség” milyensége dönti el egyik vagy másik politikai csoportosulásról, hogy milyen mértékben részesedik az országos, illetve a helyi hatalomból. Mégis: a taglétszám alakulása jelzi, mi a „köz” véleménye egyik vagy másik pártról. A parlamenti pártok – az MSZP kivételével – állítják: taglétszámuk nőtt. Például az MDF közel 21 400 fős tagsága a választások óta közel 34 500-ra nőtt. A KDNP tagjainak száma ötszörösére nőtt: jelenleg több mint 16 ezer fő. A FKGP 57 400 tagot számlál. A liberálisok „duplázták”: az SZDSZ 15 ezerről majdnem 33 ezerre, a Fidesznek jelenleg közel

10 ezer tagja van. Az MSZP-ben 10 ezerrel kevesebben vannak, mint az induláskor, most 40 ezer tagot tömörítenek. A többpártrendszer hajnalán Szegeden is megalakult pártok szervezeteiről a mai tisztségviselőktől kért adatokat a Délmagyarországi Társadalom-rovata. A politikusokat arra kértük, jelöljék meg a taglétszám változásának fontos fordulópontjait, s okait. Az emberi emlékezet szelektív voltát bizonyíthatják az alább csoportba szedett információk. Fontosnak tartjuk megjegyezni: a taglétszámadatakat nem áll módunkban ellenőrizni. Az információk elemzésére kértünk szegedi kutatókat. Tanulmányukat később közöljük.

– A közgyűlésben mi a pártok szerepe?

J. A.: – Az, hogy reprezentálják választótáborukat, s alapvető kérdések vitájakor annak érdekeit képviselik. Most az SZDSZ városi vezetőségének tagjai között nincs önkormányzati képviselő. A liberális frakcióhoz tartozó SZDSZ-es képviselők munkáját úgy segíti pártjuk, hogy egy szakértőkből álló konzultációs fórumon a közgyűlés elé kerülő témákat előzetesen megvitathatják.

K. R.: – A konzervatívok többször elmondták, hogy a városi önkormányzati testületben a pártpolitikai szempontokat háttérbe kell szorítani, a város érdekeit kell szolgálni.

– Hogyan jött létre és milyen módszert követve dolgozik a szegedi közgyűlés két nagy frakciója?

K. R.: – A konzervatívoknak mondott pártok (MDF, KDNP) képviselőiből már a kezdet kezdetén létrehoztuk a frakciót, hogy a napirendre kerülő témákat közösen, szakértőkkel konzultálva megvita-

suk, kialakítsuk az e csoporthoz tartozók közös álláspontját. Így akartuk konstruktívabbá tenni a közgyűlési munkát. A frakció egyenrangú vezetői: Szilvássy László, Borvendég Béla és én.

J. A.: – A spontán együttműködés jegyében a liberális szárny kezdetben nem vált frakciótá, nem akartuk ily módon formalizálni az SZDSZ és a Fidesz viszonyát. Így lényeges döntések előtt sem tudtuk megjósolni, hogyan szavaznak majd a liberális képviselők. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a közgyűlés kiegyenlített erőviszonyai szükségessé teszik a liberális frakció megalakítását, mert a két nagy csoportosulás között e forma biztosíthatja az együttműködést.

Az angliai Liberális Párt mintájára alakítottuk ki munkamódszerünket. Legfontosabb szabály, hogy az ügyeket két nagy csoportra osztjuk. Bizonyos kérdésekben mindenki egyéni véleménye szerint szavazhat. Az olyan ügyekben viszont, melyekben kétharmados többség szükséges a döntéshez, illetve az

Céltáblán – a képviselők

A politikai porondon a pártoké a főszerep. Nem is mindegy, hogy ripacszkodnak vagy átéléssel játsszák parlamenti vagy önkormányzati szerepüket. A szegedi közgyűlés munkájának alapvető jellemzője, hogy két nagy, körülbelül azonos erejű csoport osztozik a szerepeken. A pártok hogyan vesznek részt az önkormányzat dolgaiban? Mi a frakciók helye a közgyűlésben? A Városháza dísztermének karzatáról szemlélődő polgárok számíthatnak-e katarzisa? Jankó Attilával, a liberális frakció szóvivőjével és Koha Róberttel, a konzervatív frakció vezetőjével beszélgettünk.

olyanokban, melyekhez különleges érdekeink fűződnek, legfeljebb tartózkodni „illik” azoknak a képviselőknél, akik csatlakoztak a frakcióhoz. Három fős vezetőségünket titkosan választottuk, tagjai: Szabó Ferenc, Jenei Ferenc és én.

– A két nagy frakció között – nagyközléteknél nevezett – együttműködés jött létre Szegeden – a nagyvárosok közül először. Mára viszont szinte semmilyen párbeszéd sincs a két oldal között. Hogyan jutott idáig a testület?

J. A.: – „Nagykoalíció” soha nem volt. A folyamatos tárgyalás, egyeztetés módszere hasznosnak tűnt. Mindkét fél belátta: a „kétharmados” ügyekben meg kell kötni a szükséges alkukat. Ilyen gesztust gyakorolt a liberális szárny novemberben, az alpolgármesterek választásakor. A folyamatos „alkukötés” a szokásjog részévé vált, de csak rövid ideig. A fordulópont valóban az első jegyzőválasztás volt.

– A pártfrakciók mit tesznek azért, hogy az egymással farkasszemet néző ellenségekből párbeszédre kész képviselők, s így egy működőképes testület legyen?

K. R.: – A jegyzőügy a konzervatív frakció mellé állította a – mára két főre fogyatkozott – el nem kötelezettek és a „heteket” (a kis pártok képviselőit) – együttesen a konzervatívok is tisztségeket vállaltak egy enyhén liberális többségű testületben... A jegyzőválasztásban viszont nem sikerült meg egyezni, s azóta egyre szaporodnak a gondok...

J. A.: – A konzervatív frakció másik vezetője bizalomépítő lépéseket, a kisebb horderejű ügyekben való megegyezést tartja a helyzet megoldásának. A polgármester kétszer 3 fős küldöttség tárgyalóasztalhoz ültetését javasolta. A krízis nagysága miatt egyik módszer sem gyógyír a bajokra: A „tárgyalás” pótlék, mert a közgyűlés feladatát képezi le. A konfliktus megoldását csak akkor találhatjuk, ha visszatérünk a probléma születésének pillanatához, a jegyzőválasztáshoz. Tudomásul kell venni, hogy a testület tükröképe a társadalomnak. A polgárok nem a város 53 bölcset küldték a Városháza dísztermébe, hanem olyan vállalkozó szellemű embereket, akik hajlandók minimum napi 3 órát áldozni idejükből a „köz”-re, akik állandó támadások kereszttrüztében állnak, akik vásárra vittek a bőruket. Egyelőre csak annyi biztos: ki kell bírni a történeteket. Aztán meglátjuk...

Fiatall Demokraták Szövetsége (Fidesz)

Országos alakulás: 1988. november 18.
Szegedi alakulás: 1988. december, egy alapszervezet, 140 tag.
1989. január: radikális csoport szerveződése. A belső viták miatt kiválasztások, összesen 20 tag maradt az itteni szervezetben. A parlamenti választások idején nőtt a taglétszám, akkor főleg főiskolások, míg a helyhatósági választások után főként középiskolások léptek be a szervezetbe. 1990 ősz: 180 tag.
Megyei alakulás dátuma: 1988 (Makó, Csongrád, Szentes), az akkori összes létszámról nincs adat. 1989: erőteljes növekedés jellemző. 1991-ben 12 alapszervezet 400 tagot számlál.
Tisztségviselők: országos választmányi tag: Tatár Ferenc, Paszternák István, Macsaléni Rudolf. A területi koordinációs tanácsba, a 12 fős testületbe minden csoport egy képviselőt delegál.

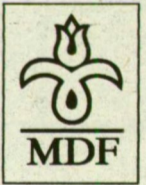
Független Kisgazda- és Polgári Párt (FKGP)

Országos alakulás: 1988. november 18.
Szegedi alakulás: 1989 február, 1 alapszervezet, 20 tag. 1990. január 3-án, a „nemzetiek” kiválasztása után újjáalakulás – 3 fővel. 1990 tavasza: 3 alapszervezet, 200 fő. 1991 szeptembere: 4 alapszervezet, 680 fő.
Megyei szerveződés: 1989. 1991 közepén: 52 alapszervezet, 4500 tag.
Tisztségviselők: városi elnök Hatvani Zoltán, titkár Siklósi András; megyei elnök Pintér István, főtítkár Szabó Tamás.

Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP)

Országos alakulás: 1989. március 17.
Szegedi alakulás: 1989 június. 1989 őszén 1 alapszervezet, 25 taggal. 1990-ben 54 fővel. 1991-ben 2 alapszervezet, 75 fő. A választások nem befolyásolták a taglétszámot. A támogatók bázisa az 1991-ben alakult 10 szakcsoport (egészségügy, oktatás stb.) szakterületek szerint.
Megyei szerveződés: 1989. szeptember 30-án, 40 fővel. 1991 közepén 22 alapszervezet 520 főt tömörít.
Tisztségviselők: városi elnök dr. Ladányi Jánosné, társelnök dr. Kovács Kálmán; megyei elnök dr. Szilvássy László, aki 6 tagú elnökség élén áll.

Magyar Demokrata Fórum (MDF)

Országos alakulás: 1987. szeptember 27.
Szegedi alakulás: 1988. szeptember 4-én 10 fővel. Az MDF-ben lehetnek egyéni és szervezeti tagok is. Az egyéni tagoknak nem kell belépniük az alapszervezetbe, csak az országos pártba. A választások nem befolyásolták a taglétszámot. 1990: 6 szervezet, 350 tag. A taxisblokádnak után növekedett a taglétszám.
Megyei szerveződés kezdetéről nincs adat. 1991: 20 alapszervezet, 1000 fő.
Tisztségviselők: városi elnök Balogh László; megyei elnök Szabó Béla. A megyei választmány 18 tagú.

Magyar Néppárt (MNP)

Országos alakulás: 1989. március 8.
Szegedi alakulás: 1989. április 18. , 1 alapszervezet, 28 fő. A parlamenti választások után a taglétszám 120 fő, a helyhatósági választásokat követően 70–120 fő. 1991 közepére ez 25 főre csökken. Jelenleg a párt nem működik, tevékenységét felfüggesztette.
Megyei szerveződés kezdete: 1990, 8 alapszervezet, 100 tag. A parlamenti választások után 8 alapszervezet, 300 fő. A helyhatósági választásokat követően: 4 alapszervezet, 150 fő. 1991: 4 alapszervezet, 25–30 tag. Jelenleg a párt a megyében tevékenységét szünetelteti.
Tisztségviselők: nincsenek.

Magyar Szociáldemokrata Párt (MSZDP)

Országos alakulás: 1989. január 9.
Szegedi alakulás: 1989. március 8, 1 alapszervezet, 13 tag. 1989 november: 1 alapszervezet, 50–60 fő. 1990 eleje: 1 alapszervezet, 50–60 fő. 1990 közepe: 1 alapszervezet, 30 fő. 1991 közepe: 1 alapszervezet, 15 tag.
A megyei szerveződés kezdete: 1989, 7 alapszervezet, 60 tag. 1989 november: 7 alapszervezet, 220 fő. 1990 eleje: 8 alapszervezet, 220 fő. 1991 közepe: 7 alapszervezet, 50–60 fő.
Tisztségviselők: a városi vezetőség lemondása óta nincs új. Az alapszervezetek izoláltak, nincs a tevékenységüket koordináló testület.

Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP)

Országos alakulás: 1989. december 17.
Szegedi alakulás: 1989 november, 130 tag. 1990: 10 alapszervezet, 500 fő. A parlamenti választások után: 500 fő, az önkormányzati választásokat követően: 450 fő. 1991: 14 alapszervezet, 485 tag.
Megyei szerveződés kezdete: 1989 végén, 20 alapszervezet, 800 tag. 1990 eleje: 36 alapszervezet, 1000 fő. 1991: 40 alapszervezet, 1162 fő.
Tisztségviselők: városi koordinációs bizottság elnöke dr. Krajčík Gyula, helyettes Kószó József, Telkes György. A megyei koordinációs bizottság elnöke dr. Gesztési Ferenc, tagjai: a városi koordinációs bizottsági elnökök.

Magyar Szocialista Párt (MSZP)

Országos alakulás: 1989. október 7.
Szegedi alakulás: 1989 december, 731 tag. 1990 december: 485 fő; 1991 közepe: 452 fő. A választások nem befolyásolták a tagság létszámát. Alapszervezetek száma: 29, de a párt alapszabálya lehetővé teszi az egyéni tagságot is alapszervezeti tagság nélkül.
Megyei szerveződés: 1989 október. 1989. december 31.: 1529 tag. 1990 december: 1025 fő. 1991 első félév: 24 alapszervezet, 947 fő.
Tisztségviselők: városi elnök Szemők Árpád, ügyvezető alelnök Varga István, társadalmi alelnök Kiss Ernő; megyei elnök Fritz Péter, ügyvezető alelnök Kmetykó Lajos, társadalmi alelnök Góg János. Területi iroda fogja össze a városi, illetve a megyei szervezetet.

Magyarországi Zöld Párt (MZIP)

Országos alakulás: 1989. november 18.
Szegedi alakulás: 1990 közepe, 80 tag. 1991: 1 alapszervezet, 100 fő. A parlamenti választások enyhén taglétszám- növekedést eredményeztek.
Megyei szerveződés kezdete: 1989 ősz. A regionális dél-alföldi szervezet központja Szeged: 200 tag. 1991: 3 alapszervezet, 200 fő.
Tisztségviselők: az öttagú ügyvezető testület tagja Kovács Márton, dr. Molnár Gyula, Krnács Gyula, Bogdán István, dr. Maráz Albertné. A megyei ügyvezető testület azonos a szegedivel.

Nemzeti Kisgazda Párt (NKP)

Országos alakulás: 1989. december 29.
Szegedi alakulás: 1989. december 29. ,1 alapszervezet, 12 tag. 1990 eleje: 7 alapszervezet, 156 fő. Az egyetlen szegedi központi országos párt taglétszáma a választások hatására nem változott. 1991 közepe: 7 alapszervezet, 154 tag.
Megyei szerveződés kezdete: 1990 január: 500 tag.
Tisztségviselők: városi titkár Rangli Istvánné, elnök Virág István; megyei titkár Rangli Istvánné, elnök dr. Szeghő István.

Szociáldemokrata Párt (SZDP)

Országos alakulás: 1989. január 9.
Szegedi alakulás: 1990 november 16. , 1 alapszervezet, 150 fő.
Megyei szerveződés: nincs.
Tisztségviselők: szegedi szervező bizottság Bene István, Kocka Zoltán, Zentai András.

Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ)

Országos alakulás: 1988. november 13.
Szegedi alakulás: 1988 november, 1 alapszervezet, 34 tag. 1990 november: 294 fő. A választások nem befolyásolták a taglétszámot.
Megyei szerveződés kezdete: 1989., 13 csoport, 490 fő. 1991 január: 28 csoport, 495 fő.
Tisztségviselők: a városi ügyvivő testület elnöke Beck Zoltán, tagjai: dr. Laczkó Gábor, Nagy Sándorné, dr. Such György. Országos tanácsküldött: dr. Rozsnyai Bálint, László Béla. A 2 megyei iroda szervező titkára: Nagy István, dr. Szabó Lajosné.

Vállalkozók Pártja (VP)

Országos alakulás: 1989. október 22.
Szegedi alakulás: 1990 február, 1 alapszervezet, 60 fő. A parlamenti választások után a létszám csökken. 1990 vége: 12 tag.
A párt 1991 januárja óta „nem működik”.